

פרוטוקול מס' 210
מישיבת ועדת העבודה והרווחה
יום שני, י"ד בסיון תשנ"ח, 8.6.98, שעה 10:00

נכחו: חברי הוועדה: א' אושעיה - מ"מ היו"ר

מוזמנים:
פרופ' ב' מודן - חבר ועדת המומחים, משרד הבריאות
י' סגן - הלשכה המשפטית, משרד הבריאות
א' שחר - מרכז ארצי לנושא גזזת, משרד הבריאות
ז' ינון - אגף תקציבים, משרד האוצר
נ' מיכאלוב - אגף תקציבים, משרד האוצר
י' בקל - ראש אגף גמלאות נכות,
המוסד לביטוח לאומי
לי דקל - לשכת עורכי הדין
מ' בן-וייס - עמותת נפגעי גזזת
ד' נינט - עמותת נפגעי גזזת
ז' דיגמי - עמותת נפגעי גזזת

מנהלת הוועדה: ש' אברמי

קצרנית: ט' רם

סדר-היום:

נפגעי הגזזת - הצעה לסדר היום - חבר הכנסת יצחק וקנין.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

בוקר טוב. אני חבר הכנסת אפי אושעיה, אני ממלא המקום של חבר הכנסת מקסים לוי, שמחר מתמודד ונאחל לו בהצלחה.

חבר הכנסת יצחק וקנין הגיש הצעה דחופה לסדר היום בכנסת בנושא הגזזת. מה שאנחנו עושים היום זהו דיון מקדמי, ראשוני, שאולי יפתח אחר כך פתח להמשך דיון בנושא הזה, אולי תיקון החוק ואולי נושאים נוספים, אבל כל הדברים האחרים יהיו באחריותו של חבר הכנסת מקסים לוי, יושב ראש הוועדה. אנחנו נפתח את הדיון היום, והוא ודאי יקבל את העתק הפרוטוקול.

החוק נכנס ב-1995. ב-1996, כשהיה חוק ההסדרים במשק שהגיש חבר הכנסת דן מרידור, היתה שם הצעה, על-פי מיטב זכרוני, להקפיא את תחולת החוק או לדחות את תחולת החוק בשנה. אתם יודעים על כך משהו?

ד' נינט:

לא שמענו על זה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אם רק אני שמעתי על כך, כנראה שזה לא היה.

מ' בן-וייס:

כולם מכירים את החוק?

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

תציגו מה אתם רוצים. אתם רוצים לדון בחוק?

מ' בן-וייס:

אנחנו רוצים לדון על תוספת בחוק הקיים של כל מיני סעיפים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אנחנו לא דנים היום בהצעת החוק.

מ' בן-וייס:

אבל מה שאנחנו רוצים זה להוסיף כמה סעיפים בחוק הקיים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

היות שאין הצעת חוק חלופית כרגע שחבר כנסת הציע או יושב ראש הוועדה, או מישהו מטעמו, אני מציע לכם לדבר באופן כללי מאד, מבלי להיכנס לסעיפים. אנחנו לא נתחיל לדון בהצעת חוק היום, אלא לדבר על הבעיות שנוצרות כתוצאה מהחוק הקיים.

אנחנו נדבר על המישור העקרוני בלבד, ואם יחליט יושב ראש הוועדה להגיש הצעת חוק מטעמו, מטעם הוועדה, או תשכנעו חברי כנסת אחרים להגיש תיקון להצעת החוק הקיימת - אני מוכן גם לעשות זאת באופן אישי ולעזור לכם בעניין.

נציגי העמותה, אתם תתחילו.

מ' בן-וייס:

בנושא הזה דנו הרבה עם משרד הבריאות. זה היה ב-30 באפריל 1997, ומאז לא קיבלנו שום דבר. מאז גם לא היתה לנו שום פגישה עם אף גורם. לעומת זאת, היו לנו הרבה פגישות לפני כן עם חברי כנסת, עם המשנה דר' בעז לב, ומאז שישבנו אצלו, למעשה, הכל נותק, לא קיבלנו שום תשובה. תשובה קיבלנו רק שבודקים את הנושא, ואם יהיה תקציב, נאשר.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מה ביקשתם?

מ' בן-וייס:

אני רוצה להגיד את הסעיפים שביקשנו. לדוגמה: נשים וגברים, אני הולך עם פיאה נוכרית. אנשים אלה נפגעו במשך עשרות שנים, הוציאו כספים על פיאות ועל טיפולים, וזה לא קיים בחוק. יש נושא של חניכיים, אני לדוגמה בלי שיניים בכלל. זו פגיעה מהמחלה עצמה, מההקרנות, ואני לא יודע אם המחלה הזאת היתה קיימת בכלל. את ההקרנות עשו בטעות לרוב האנשים.

כאן מדובר לפחות על 40-30 אלף. לפרופסור מודן יש רשימה של 12 אלף או 18 אלף. את הרשימה הזאת אנחנו לא מכירים, אנחנו רוצים להגיע לאותם אנשים, אנחנו רוצים שאנשים אלה לא יתביישו. כשהמדינה גרמה לזה, אף אחד לא התבייש. לקחו ילדים בגיל חמש, בגיל שלוש, בגיל תשע, השכיבו אותם, לא שאלו אותם, ואם כבר היתה איזו אמא פקחית ולא נתנה שייקחו את הבת או את הבן שלה, אמרו לה כך: גברת, את לא נותנת לערוך את הטיפול - הילדים האלה לא נכנסים ללמוד בבית-הספר. והילדים האלה באמת לא למדו, אפילו אחרי שקיבלו את הטיפול.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מרדכי, האנשים שיושבים כאן לא זקוקים להסברים על תולדות המחלה, על הבעייתיות החברתית ועל מה שקרה ואיך קרה. אנחנו הרי רוצים להתקדם. מה שאתה רוצה לומר, שהחוק שחוקק ב-1995, למעשה לא ענה על מכלול הבעיות שיש לחולי הגזזת. יש הרבה נושאים שלא נכנסו לתוך החוק, ואתם אומרים שלמרות שהחוק פתר פתרון חלקי, יש בעיות. אתה מדבר עכשיו על פיאה, על שיניים, וכו'.

מ' בן-וייס:

נכון. על חניכיים, על אוזניים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אמרתי שאנחנו היום לא התכנסנו לדון בהצעת חוק ספציפית, כי אין כזו הצעה מונחת על שולחן הוועדה. מה שאני מציע לכם, כפי שאמרתי קודם - אם יש לכם השגות לגבי החוק הקיים ואתם חושבים שצריך לתקן אותו, אם יש לכם יועץ משפטי או מישהו שעוסק בזה, ואם לא, גם אפשר להיפגש עם חברי כנסת או עם משרד הבריאות. אנחנו תיכף נעשה מעשה גם בנושא משרד הבריאות. תיפגשו עם חברי הכנסת, תנסו לשכנע אותם להגיש בשמכם הצעה לתיקון החוק הקיים. אמרתי שאני מוכן לעשות זאת גם כן.

בואו נתרכז באופן עקרוני בבעיות שאתם מגלים. נשמע את החברים שנמצאים כאן וננסה להתקדם. אמרתי שהפגישה הזו היא פגישה ראשונית, עשה חבר הכנסת וקנין מעשה טוב בכך שהביא זאת לדיון בוועדה, שמכאן יתחיל איזשהו מהלך.

מ' בן-וייס:

אני מבקש מאד לזרז תהליכים של כל הנושא הזה. אנשים כבר מתו ואנשים עוד ימותו, אנשים לא מקבלים כסף. יש לי כאן טפסים שקיבלו אותם נפגעים שהיו בוועדות ודחו אותם. לא מספיק הסבל שהם סבלו במשך 50 שנה, והם כן קיבלו הקרנות, אבל לא נפגעו - לא קיבלו סרטן, ואולי יש להם שיער קצת דליל או שיער מלא, כך שדחו את התביעה לגמרי, טוטלית. יש כאלה שקיבלו 8,000 שקל. זה צחוק.

ל' דקל:

אני עורכת-דין לאה דקל מלשכת עורכי-הדין, ואני רוצה לדבר בענין הסחבת. הניסיון שהצטבר, לפחות במשרדי, שאני מייצגת מספר תובעים על-פי חוק הגזת - תובעת אחת הגישה תביעה, במשך שלוש שנים לא קיבלה זימון לוועדה ונאלצתי להגיש תביעה לבית-דין לעבודה כנגד משרד הבריאות בענין זה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

את אומרת שלמשרד הבריאות יש מדיניות של סחבת?

ל' דקל:

לא, אין מדיניות של סחבת אף פעם.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אלא מה?

ל' דקל:

זה פשוט לא עובד. אני לא יודעת מה קרה שם, אבל רק לדוגמה, בתביעות נגד ביטוח לאומי, אדם מגיש תביעה, ותוך חצי שנה מקסימום, הוא מזומן לוועדה. כאן עברו שלוש שנים והיא לא זומנה לוועדה ראשונה אפילו לבחינת הענין. רק לאחר דיון משפטי ואיום בצו, היא זומנה לוועדה, זאת אומרת שנושא הסחבת שהוא הזכיר, הוא ממש בנפש החוק הזה. אני לא יודעת איך אפשר לעשות תיקון בחוק, אולי פשוט לחייב בלוח זמנים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אולי לקבוע מועדים מינימליים.

ל' דקל:

ייתכן שצריך להוסיף ועדות. זה ענין שוב של תקציבים, אבל כח האדם שעומד והקצב שלהם לא מספיק.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

הוועדות עמוסות? אולי בגלל זה?

ל' דקל:

אינני יודעת, את זה משרד הבריאות יגיד, אבל אחרי שלוש שנים לא לקבל אדם?

פרופ' ב' מודן:

מה שקרה, זה לא סחבת של שלוש שנים. היתה בעיה במשרד הבריאות - אני לא מכיר את החלק ההוא - עם התקנות בין משרד הבריאות למשרד המשפטים. זאת אומרת, אי אפשר היה להתחיל את הוועדות לפני שהיו תקנות. מהרגע שהותקנו התקנות, אחר כך היתה בעיה של הרכב הוועדות וכך הלאה. ברגע שהוועדות התחילו, זה התחיל לרוץ. אני יושב באחת הוועדות לפעמים פעמיים או שלוש בשבוע.

ל' דקל:

אני בטוחה שאתם יושבים הרבה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

פרופסור מודן, כמה זמן יקח לצמצם את התור שהצטבר?

פרופ' ב' מודן:

לפי דעתי, זה עניין של כמה חודשים.

היתה איזושהי תקנה שמישהו הכניס - ואני לא רוצה להיכנס לזה - שאסור לקיים יותר מאשר X מקרים בפרק זמן. אני יושב בוועדת המומחים, שצריכה לסנן. יושב שם בראש-שופט. אנחנו קיבלנו הוראה לא לעבור יותר מאשר X מקרים לשבוע. אנחנו היינו מוכנים לקחת כמה ימי חופש או כמה שבועות חופש ולהשלים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

למה ההגבלה הזו?

י' סגן:

היתה בעיה של תשלום. בהוראות תכ"מ או בהוראות פנימיות של המשרד נאמר שהוועדות לא יכולות לשבת על יותר מאשר מספר תיקים.

ל' דקל:

כמה ועדות מומחים יש?

פרופ' ב' מודן:

אחת, ארצית. הפיגור הוא לא בוועדת מומחים, יש פיגור מעבר לוועדת המומחים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אז למה זה נראה מוזר כששאלתי אם יש מדיניות כזו?

פרופ' ב' מודן:

צריך להגדיר את מספר הוועדות החיצוניות, כי בין ועדת המומחים לשדה יש עוד אלף מקרים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

יש תקנה שקובעת מספר תיקים בגלל הבעיה הכספית?

א' שחר:

כן. יש מגבלה על-ידי האוצר, זה מה שנאמר לי על-ידי סגן החשב.

פרופ' ב' מודן:

ועדת המומחים היתה מוכנה לקחת חופש מדברים אחרים ולהתמקד חודש שלם רק בנושא הזה, אבל הפקק הוא לא הוועדה, כי ועדת המומחים שולחת לוועדות איזוריות. צריך להגדיל את מספר הוועדות האיזוריות.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

נציג האוצר, יש דבר כזה? יש מגבלה מבחינתכם על מספר התיקים המטופלים?

ז' ינון:

אני יודע שיש כל מיני הוראות תכ"מ, אם אלה הוראות החשב הכללי שמחייבות את כל משרדי הממשלה. בעיקרון, זה לא נושא של אגף תקציבים. אני נציג של אגף תקציבים ולא מתעסקים בזה, כי בחיי היום יום עוסקת הגזברות והחשבות.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

זה ענין מינהלתי או תקציבי?

ז' ינון:

זה לא ענין תקציבי, זו הנקודה. זה לא ענין תקציבי ויש הוראות לחשבים במשרדי הממשלה איך משלמים ואיך מתקשרים. אני פשוט לא מכיר...

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מדברים כאן על מגבלה טכנית להחלטה לגבי מספר התיקים בשבוע.

ז' ינון:

שוב אני אומר - אני לא מכיר את הוראות התכ"מ הספציפיות.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אומר פרופסור מודן, ואם הוא אומר, אני מאמין לו - שהם יכולים לעשות יותר, והם לא עושים.

י' בקל:

אני יחזקאל בקל מהביטוח הלאומי. אנחנו מקיימים הרבה מאד ועדות, ואני יכול להגיד מהניסיון שלנו - ההסכם הוא בין הסתדרות הרופאים לבין הממונה על השכר - קוצ'יק בזמנו, ושם באמת המגמה היתה שלא יקיימו יותר מדי ועדות רצופות. הרי רוב הוועדות מתקיימות אחר הצהריים, והרופאים מאד ממהרים. המדיניות היא שאם מקיימים שלוש ועדות, כלומר 12 תיקים, הזמן שמקדישים לכל אדם כדי לבדוק אותו, הולך ומתקצר כתוצאה מהלחץ על הרופא לגמור מהר וללכת לפעילות נוספת.

פרופ' ב' מודן:

עכשיו אתה כבר מעליב אותי.

י' בקל:

לא, אני מדבר על מגמה, מה עומד מאחורי כל העניין הזה.
זה לא חוק, זו לא הוראה שאסור לעשות את זה, אלא זאת...

פרופ' ב' מודן:

יש כאן את נציג האוצר. שנציג האוצר יתן הוראת שעה. אני מוכן, בשם ועדת המומחים, להתחייב לגמור את כל מה שישנו עכשיו בשלושה חודשים.

י' בקל:

במצבים מסויימים, מקיימים ועדות מרתוניות, אם אין ברירה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אנחנו נוציא מכתב בשם הוועדה ונבקש הסבר לבדוק את העניין. זו פשוט שערוריה. כשאני שאלתי אם יש מדיניות כזאת...

פרופ' ב' מודן:

אין שם מדיניות של סחבת.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אין מדיניות של סחבת, יש מדיניות של האטה.

פרופ' ב' מודן:

אנחנו טיפלנו ב-3,000 תיקים בתקופה של שנה ומשהו.

ל' דקל:

אבל זה נורא אחרי 50 שנה...

פרופ' ב' מודן:

להיפך. כיוון שוועדת המומחים כבר רכשה ניסיון, היא יכולה לעשות זאת הרבה יותר מהר מאשר ייעשו זאת עשר ועדות אחרות.

ל' דקל:

כמה אנשים שעוד לא נבדקו, נשאר?

פרופ' ב' מודן:

יש כאן עוד נקודה - שככל שהחוק מצליח יותר, יותר אנשים פונים. לא משנה איזה מספר שיש, כדי לנסות לגמור זאת אני מוכן להתחייב לשלושה חודשים.

א' שחר:

לא תעמוד בזה.

פרופ' ב' מודן:

אני אעמוד בזה, עשיתי כבר דברים יותר קשים. אבל, צריך לעשות כאן עוד שינוי בחוק, שאנחנו הצענו, שיוריד את הצורך בוועדה השניה בחלק מן המקרים. כפי שהחוק מנוסח היום, הוא מחייב בכל מקרה שני מישורים של ועדות, ובחלק מהמקרים, לדעתנו, אפשר לוותר על כך.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

נבדוק גם את זה.

בקשר לענין הוועדה, אנחנו נפנה למי שממונה, נבקש הסברים, כי זו פשוט שערוריה אם יש הנחיה כזו מפורשת לעבוד על-פי שיטות כאלה. צריך לסמוך על היושר הביצועי ועל היכולת של אנשים שיושבים בוועדה הזאת.

פרופסור מודן, נשמעה כאן טענה שדיברו עם הנהלת משרד הבריאות וכבר שנה לא קיבלו תשובות.

מ' בן-וייס:

תשובה אחת קיבלנו, שזה בטיפול ושהשר ממליץ.

פרופ' ב' מודן:

אנחנו מוכנים להעביר את זה, אבל יושב כאן נציג הלשכה המשפטית. אני מציע שתבהיר את זה לשר.

י' סגן:

בהחלט. המסר יועבר.

פרופ' ב' מודן:

יש גם ענין תיקון החוק, ואנחנו הצענו את התיקון. זה נמצא כרגע במשרד המשפטים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

לגבי כל המכלול?

פרופ' ב' מודן:

לא. הצענו הצעה לקיצור התהליך.

א' שחר:

שמי אלי שחר ואני מרכז את הנושא. עד היום נבדקו כ- 3,800 תיקים, וזה מדצמבר 1995 שהתחלנו את העבודה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אנחנו יודעים כמה כאלה יש?

א' שחר:

אנחנו לא יודעים. אנחנו יודעים מי הגיש תביעות, גם זה לא אומר שום דבר.

פרופ' ב' מודן:

יש עוד 1,500.

א' שחר:

לא, יש למעלה מ-2,500 שהם פתוחים, אבל זה לא אומר שום דבר בגלל שיש לנו תקופות שאנחנו מגיעים ל-100 עד 120 תיקים בחודש. יש חודשים שזה מגיע ל-50. בממוצע, יש לנו עוד 2,000 תיקים. בשנה האחרונה הגיעו אלינו כ-2,000 תיקים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אתה יודע שאם מחר תהיה מודעה בעיתון או הודעה לעיתונות של הוועדה, שהמשרד טיפל בכך וכך, וכך וכך קיבלו כסף, אתה תקבל עוד כמה מאות פניות.

דוברים:

ודאי.

א' שחר:

ייתכן מאד.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

כל אחד שייראה את ההודעה הזאת מחר בעיתונות, ואנחנו נדאג שתצא הודעה לעיתונות...

פרופ' ב' מודן:

בטעות, לא מתוך כוונה, אתה יכול להטעות אנשים, כי אנשים חושבים שכל אחד - ואני לא אומר אם זה נכון או לא נכון - כל אחד שעבר את הטיפול, מגיע לו פיצוי. למעשה, החוק מדבר על מקרים ספציפיים, וחלק מהאנשים שמגישים - זו גם אחת הסיבות לכך שהדברים מתקדמים יותר לאט - אלה אנשים שהם לא זכאים מבחינת החוק הנוכחי. אם תרצה, אני אוכל לדבר על ההצעות שיש לנו לגבי תיקון החוק.

דווקא המקרים האלה שאין להם את הזכאות, הם לוקחים יותר זמן, כי כל מי שנדחה, חייב לעבור בפני ועדה. מי שעומד בתנאי החוק, לא צריך לעמוד בפני ועדה, אפשר לסיים את הכל בצורה יותר מהירה.

לכן, בשלב זה, לא הייתי מוציא הודעה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

צריך תיקונים בחוק גם לגבי נושאים שהזכירו כאן, כמו פיאות, שיניים, וכך הלאה?

פרופ' ב' מודן:

לגבי פיאות אין ספק. אנחנו הצענו את זה לביטוח לאומי.

ד' נינט:

אתם הצעתם זאת בזמנו ושום דבר לא נעשה בנדון. זה עולה לנו אלפי שקלים.

פרופ' ב' מודן:

אני חושב שלגבי הפיאות לא צריך אפילו...

ד' נינט:

אין לנו אף שן שלנו בפה.

פרופ' ב' מודן:

לגבי פיאות, לפי דעתי לא צריך תיקון חוק, כי ברגע שהחוק מקבל את הפגיעה בגולגולת, בקרקפת, ויש קרחת, זה גורם בר פיצוי. יש כאן אפילו פרדוקס מסוים שאנשים מגיעים עם מחלות קשות שהחוק לא מפצה עליהן, ועל קרחת הוא כן מפצה.

אני אומר שכל הסיפור בידיים של הביטוח הלאומי, שהוא צריך להכיר בזה. ברגע שהמחלה מוכרת ואתה נותן כך וכך אחוזים על הנכות, נושא הפיאות היום מכוסה בביטוח לאומי. אין שום סיבה להביא זאת לחקיקה נוספת.

מ' בן-וייס:

זה בחוק הקיים.

פרופ' ב' מודן:

החוק הקיים מכיר בנזק של קרחת.

ד' נינט:

אז מה זה הקרחת? איך אני אלך בחוץ בלי הפיאה הזו?

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

גברתי, פרופסור מודן אומר לך שמצידו, מהבחינה המקצועית כפי שהוא רואה את זה, אתם זכאים, אבל מי שצריך לשלם עבור זה זה לא הוא. צריך האוצר להסכים, צריך להגיד שיש לו מקור תקציבי לענין. הרי צרות ובעיות במדינה הזו לא חסרות.

פרופ' ב' מודן:

לפי דעתי, יש מקור תקציבי.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

הוא אומר שמבחינה מקצועית אפשר, מישהו צריך לתת תשובה שגם אפשר לשלם את זה. נציג ה"רשעים" יגיד לנו מה עושים.

י' בקל:

אני אולי קודם אסביר כי יש כאן אי הבנה לדעתי. החוק מגדיר בדיוק מה משלמים ואיך משלמים. אם נניח הסעיף על קרחת, או שיש לזה שם אחר...

דוברת:

חוסר שיעור.

י' בקל:

אם נקבע אחוז מסוים, בחוק הזה של הגזזת נאמר איך משלמים על כל אחוז, לא נאמר שלפגיעה בשיער צריך לתת החלפת פיאות נוכריות או דברים כאלה. אם היה נאמר דבר כזה, יכול להיות שהיינו משלמים, אבל אני אומר: כרגע, מה שנאמר - בין 5% ל-40% אנחנו משלמים, 25% מהשכר הממוצע כפול באחוז הרפואי שנקבע, וזה תשלום חד-פעמי. זה לא חשוב אם זה שיער או אם זה משהו אחר.

פרופ' ב' מודן:

אם אתה אומר שיש מרווח בין 5% ל-45%, אם יש קרחת - בייחוד אצל אישה, כי אצל גברים קשה מאד להוכיח...

י' סגן:

לא הם קובעים את אחוזי הנכות. הם מבצעים.

פרופ' ב' מודן:

אבל פגיעה של קרחת אצל אישה היא שונה.

י' בקל:

אז אני עכשיו מעלה בעיה חדשה. אתה אומר - בואו נשנה את רשימת הליקויים, ונגיד שאם זו קרחת אצל אישה, אלה אחוזים אחרים.

ל' דקל:

איזה בג"צים יהיו על כך.

פרופ' ב' מודן:

אני חושב שאתם צריכים למצוא דרך לפצות על הפיאות.

י' בקל:

אם רוצים לפצות בגין החלפת פיאות נוכריות, צריך להגיד את זה במפורש.

מ' בן-וייס:

החוק מדבר על החלק שמהצוואר לראש. אם זה כך, קשורים לזה גם חניכיים, גם עיניים, גם שיניים, ויש אנשים שהתעוורו מהקרנות. אני מכיר אנשים שהתעוורו, הם שני עוורים בבית, לא מכירים בזה וגם ביטוח לאומי לא מכיר בעיוורון בגלל ההקרנות.

הרי אם זה קשור - בבקשה, תוכיחו שלא. ברגע שאתם אומרים שמדובר על הצוואר עד הראש, קודם כל צריך לכבד את כל הדברים האלה וזה חייב להיכנס לחוק. זה שנותנים 5% או 10%, זה לא מפצה לאותה שכבה שעשו זאת בילדות אפילו את מה שהפסידו בילדותם, שלא יכלו לבלות, לא יכלו לצאת עם חברות, בחורה לא יכלה לתפוס חבר, לא יכלה להתחתן, ויש אף עקרות כתוצאה מכך. יש אף כאלה שקיבלו סרטן השד, שיכול להיות דווקא מהקרנות. ההקרנות התבצעו כל כך קרוב לראש, שמספיק אם ילדה זזה טיפה, זה פגע בחזה, וכשגדלה, זה פגע בה. אני מכיר מישהי בת 23, שעשתה הקרנות ויש לה סרטן השד מגיל 23. היא עברה כריתה, היא עוד חיה.

פרופ' ב' מודן:

הפסיקו ב-1960.

מ' בן-וייס:

כאן מגדירים אדם שהולך למות, שהסירו לו גידולים מהראש, ניתחו אותו בראש, פתחו לו את הראש, הוא לא יכול לתפקד - נותנים לו 100 אלף שקל, במקרה הטוב. מה זה 100 אלף שקל, האם זה פיצוי?

אני דורש לפחות דבר אחד - לא יודע איך יעשו את זה - שיכניסו תיקון בחוק, שהפיצוי יתחיל, ואת זאת אמרתי גם לשר הבריאות, מ-40% ומעלה, ולא 5% שיקבלו. אדם מקבל 8,000 שקל, ויש לי כאן הוכחה, איני מחליט זאת על דעת עצמי, אני יכול להראות לכם זאת.

יש גם כאלה שקיבלו תשובה שלילית, אבל אין שום נימוק מדוע שללו אותם. לדוגמה:
"הנדון: תביעתך לפי חוק לפיצוי נפגעי הגזת ועדת המומחים דחתה את תביעתך. מחלתך הינה מחלה שאינה כלולה בתוספת החוק. באפשרותך לערער בהתאם לחוק."

ש' אברמי:

זה נימוק.

מ' בן-וייס:

היא מערערת, דוחים את התביעה ואומרים - תפני לבית-דין לעבודה.

א' שחר:

אבל זה החוק.

מ' בן-וייס:

זה החוק, יכול להיות, אבל אמרתי שצריך לתקן את החוק.

א' שחר:

זה לא הוויכוח.

מ' בן-וייס:

אדם יקבל 8,000 שקל, 10,000 שקל. אני לא מבין.

פרופ' ב' מודן:

אני אנסה להתייחס בעיקר לחלק המקצועי, כי מישהו כבר אמר לי שאני אחראי להוצאה של 50 מיליון שקל מטעם המדינה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

לפחות למטרות טובות.

פרופ' ב' מודן:

סך הכל, אני התחלתי בבדיקת הנושא הזה לעומק ב-1964, ולמעשה נגעתי בו לראשונה ב-1958 כשעשיתי את עבודת הגמר בבית-ספר לרפואה. במשך שנים נשאתי את זה על הכתפיים לבד. כמעט כל המימון בא ממקורות חוץ, כיוון שמתוך זה, אנשים היו מעוניינים לראות באיזו מידה יש תופעות של קרינה אחרי שנים.

כתוצאה מזה, יש כאן משהו פרדוכסלי - אנחנו בדקנו קודם את הנושא של הגידולים, שזה הנושא החשוב ביותר, ולזה קיבלנו מימון, לא מהארץ. בנושא זה יש לנו חוק שכל הגידולים מעל איזור הראש ומעל איזור הצוואר - יש עודף מקרים. פרט למנינגיומות, הכל מובא בסדר גודל של גידול פי שניים יותר באוכלוסיה הכללית, וסך הכל הייתי אומר שרוב רובם של האנשים, למזלנו, לא פיתחו גידולים. מנינגיומות זה סיפור אחר, שאפשר לערוך על כך דיון נפרד.

מצאנו שמתחת לאיזור הזה, כיוון שהיתה מעט מאד קרינה, לא היה עודף. לגבי נושא סרטן השד, התוצאות הן עדיין לא לגמרי שלמות. אנחנו מצאנו עודף מסוים, לא חזרו על זה במקומות אחרים. נעשו בדיקות גם בארצות אחרות. לגבי סרטן השד יש עדיין ויכוח. אנחנו נוטים, בשלב מסוים, להוסיף זאת בתוספת לחוק.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מה זה נוטים?

פרופ' ב' מודן:

ועדת המומחים נוטה להמליץ על זה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

זו לא עמדה של משרד הבריאות.

פרופ' ב' מודן:

עוד לא היה דיון, לא שוחחתי עדיין עם השר. יש לי רושם...

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מישהו יודע להגיד מהי העלות התקציבית של זה?

פרופ' ב' מודן:

אני לא עוסק בנושא התקציבי, אני עוסק בנתונים מדעיים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אבל זה יפול על זה בסופו של דבר.

פרופ' ב' מודן:

לא, לא יכול ליפול. אם המדינה קיבלה שחולה שהוקרן בגלל גזזת בתקופה מסויימת - וזה כולל את תקופת העליה, זה לא כולל את כולם - אם המדינה קיבלה על עצמה - וזהו חוק מאד ליברלי, כי מדינות אחרות לא קיבלו חוק כזה, כיוון שאמרו שזה היה טיפול מקובל - המדינה עשתה משהו מאד ליברלי, ואני חושב שכל הכבוד לעמיר פרץ שדחף את זה.

ברגע שיש לך נתונים מדעיים, זו לא שאלה תקציבית. לגבי הנושא של סרטן שד, אמרנו שאנחנו מחכים לעוד קצת נתונים. אני לא רוצה להיכנס לזה, אני מניח שבעוד חצי שנה, שנה...

כל מה שאנחנו לא בדקנו, למשל שיניים, למשל הפרעות נוירולוגיות, למשל מיגרנות...

ל' דקל:

לא בדקתם הפרעות נוירולוגיות?

פרופ' ב' מודן:

לא, זה הרבה יותר קשה. אני אחזור לזה אחר כך, יש לי גם הצעה.

עקרות לא נכנסה לחוק, אבל קיבלנו מימון נפרד לכך לפני כמה שנים ואנחנו די קרובים לסיכום הנושא, בערך שלושה ארבעה חודשים.

החוק קבע נושא אחד, ואני אומר זאת בזהירות רבה, יש לי קונפליקט מסוים עם הנושא הזה - שכל אותם הדברים שלא נמצאו, צריך לקום מכון מחקר שיבדוק זאת הלאה. למה אני אומר שיש לי קונפליקט? כי קרוב לוודאי שלא יקימו מכון חדש, אלא יתנו לנו להמשיך לעשות את העבודה. כבר ביקשנו ממשרד הבריאות מימון מסוים לכך, קיבלנו עכשיו סכום ראשוני ואנחנו מתחילים לבדוק קטרקט. אנחנו רוצים לבדוק דבר נוסף.

דרך אגב, אני פונה לאנשים, מבקש לבוא לעשות את הבדיקות.

מ' בן-וייס:

אני אעזור לכם.

פרופ' ב' מודן:

יש נקודה נוספת באותו הקשר. חלק גדול מהאנשים לא מופיע ברשימות, משתי סיבות. חלק, מפני שכשהתחלנו בזמנו, לא הכנסנו כהנים ולוויים, פשוט מתוך הנחה שלא נצליח לאתר אותם. כהן או לוי, או מי שהתחנה עם כהן או עם לוי, יש להם בעיה יותר גדולה להוכיח.

במרוקו הקרינו קבוצה גדולה מאד של אנשים, כי רצו לחסוך להם את התהליך כשיבואו ארצה. אני לא נכנס לשיקולים של זה ואין לנו רשימות. דיברנו עם אברהם בורג, הוא מנסה לחפש נתונים. אני חושב שכדאי לבדוק אם יש נתונים שם, יכול להיות שנשארו נתונים.

אנחנו מנסים על-ידי תשאול האנשים ועל-ידי ממצאים מסויימים שיכולים להעיד, כמו למשל קרחת קשה מאד, לוודא שבאמת הם הוקרנו. מתוך סך הכל 3,000 איש, נדחו בערך מאה ומשהו, זה כלום.

יכול להיות סרטן מאד קשה, יכול להיות סרטן של הכבד, והאיש יש לו קרחת, הוא יקבל את הפיצוי על הקרחת, על סרטן הכבד הוא לא יקבל.

אנחנו כרגע מנסים, בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת פיטסבורג, גם כן על בסיס אישי, לנסות לעשות בדיקת דם שתראה אם אחרי 40 או 50 שנה יש עוד סימנים - זו בדיקה מתוחכמת, שאתה יכול לראות שהאיש עבר זאת. התקציב שלנו לכך היום הוא 5,000 דולר.

מדובר על חבר שלי, שיש לו מחלקה דומה לשלי, שהיה מוכן לעשות את זה. יש לו דוקטורנט והוא שייך לצי האמריקאי, כך שהוא הצליח להשיג עוד משהו. סך הכל, אנחנו עושים כרגע בדיקה ראשונה, התחלנו זאת לפני שנה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

לא ידעתי שגם כאן "משנוררים".

פרופ' ב' מודן:

כן. אדם של המחלקה שלנו יסע עם הדמים לשם. אני, דרך אגב, מבקש את העזרה שלכם.

מ' בן-וייס:

אני אעזור לכם, אם זה לטובת העניין.

פרופ' ב' מודן:

יש כאן בעיה עם המכון, כי אם המכון יראה שיש עוד מחלות שקשורות, זה שוב סעיף תקציבי, ואני חושב שאחת הסיבות לכך שהמכון לא מוכר, זה בגלל שפוחדים שיתגלה משהו. אני חושב שבנקודה הזו צריך היה לשבת עם האוצר ולעשות זאת בצורה הדרגתית.

בהצעת החוק המקורית של עמיר פרץ היה סכום מאד גבוה לזה. להיפך, הוא רצה יותר מאשר אנחנו ביקשנו, אבל אני חושב שבאיזשהו מקום צריך להכניס את זה, כי זה יוציא גם את ההרגשה שהיא לא נכונה, כי אני מכיר את הנושא מקרוב. אני כרגע צריך לייצג כאן את משרד הבריאות, אבל אני מייצג בעיקר את העבודה שאנחנו עושים, את המכון שלנו, שצריך את הנקודה הזו להזיז באיזושהי צורה. אז לא תבוא השאלה שכאילו מנסים להדחיק, ואז באמת אפשר יהיה לראות למי מגיע ולמי לא.

זה די ברור לי היום, אני עוסק בנושא הזה כבר 40 שנה. אני אומר שיש דברים שאני בטוח בהם ויש דברים שאני חייב להגיד לכם שהם לא קשורים. סרטן הרחם, לפי דעתי, לא קשור.

מ' בן-וייס:

יכול להיות.

פרופ' ב' מודן:

אמרתי שיש לי ספקות. כל מה שמהצוואר ומעלה, אפילו בכמויות קטנות - למשל סרטן של בלוטת המגן זו כמות קרינה קטנה, רבתי עם כל העולם על כך. זה עלה המון כסף, לא רק לנו, זה עלה המון כסף לארצות-הברית, היו צריכים להוריד את הסף המותר לעובדים בתעשייה, צריכים להוסיף את סף המיגון בכורים וכך הלאה, כי אנחנו הוכחנו שגם מנה קטנה יכולה לעשות זאת. בשד, המנה היא כל כך קטנה, שאין מספיק תחמושת כדי להילחם. יש לי מספיק תחמושת להגיד שזה לא שייך.

כאן הייתי רוצה לשמוע את דעתך, ואני לא מנסה לתפוס טרמפ על הוועדה, אבל זה מופיע בחוק. ישבתי כאן באחת הישיבות עם עמיר פרץ ואחד הקודמים שלך אמר: אתם לא תקבלו. אמרתי: אני לא רוצה לקבל מכון, קודם תעשו את החוק, אבל יש צורך בכך.

ז' ינון:

אני חושב שאלי שחר כאן יכול להעיד שאנחנו אנשים קואופרטיביים.

פרופ' ב' מודן:

דיברתי על הקודם לך.

ז' ינון:

הקודם לי עדיין נמצא, ואני חושב שחבר הכנסת אושעיה מכיר אותו. כולם אותם אנשים ולא משנה מי באותה נקודת זמן בא לאיזושהי ישיבה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

הרי אתם עושים את המלאכה הקשה.

פרופ' ב' מודן:

לא, אני מבין אותך.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

הם עושים את העבודה הקשה, אנחנו קוראים להם ה"רעים", אבל הם צריכים למצוא את המקורות.

ז' ינון:

אלי התקשר אלי בשנה שעברה בסביבות חודש נובמבר...

א' שחר:

סוף אוקטובר.

ז' ינון:

סיפר שהיו בעיות. חוץ מידיעה כללית, אני לא הכרתי כל כך את נושא הגזזת. אני לא יודע אם פרופסור מודן זוכר, אני גם פניתי אליו בטלפון ושאלתי אותו שאלות.

פרופ' ב' מודן:

נתתי לך את כל האינפורמציה.

ז' ינון:

כן, אין לי טענות. נרתמנו לעזרה וזה לא כל כך פשוט. העזרה היא לא רק ממקורות אוצר, אלא גם למצוא כסף במשרד הבריאות שאם הם רוצים ואם זה נמצא בסדרי עדיפויות במקום חשוב, תמיד אפשר למצוא. כלומר, זה ענין של החלטה. אם אתה מחליט שמהו הוא חשוב, אתה גם מוצא את המקורות, גם אם באופן הדרגתי, גם אם אי אפשר להגשים את כל משאלות הלב, אפשר להתקדם.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אתה יודע שלגבי כל מה שיזוז בתוך משרד הבריאות, יבואו אחרים ויטענו למה אצלם זה יותר חשוב.

ז' ינון:

זו המשמעות של ניהול משרד ושל קביעת סדרי עדיפויות. אין מה לעשות, כי כשבאים אלינו, את אותה טענה מפנים אלינו: למה אתה מוצא כסף לנפגעי גזזת ולא לשיקום חולי נפש שמחזיקים אותם סתם בבתי-חולים?

פרופ' ב' מודן:

כאן יש הבדל. כאן לקחת אחריות על משהו שעשית, גם אם זה בשוגג, אבל לקחת אחריות. המדינה לקחה אחריות על מה שהיא עשתה בשוגג. לגבי חולה נפש, זה מהקדוש ברוך הוא, תתבע אותו.

ז' ינון:

לא, אבל האחריות היא גם של המדינה, לפחות טענות אנשי המקצוע, לא שלי, שיש אנשים שהמדינה מאשפזת אותם והם לא צריכים להיות שם, אבל לא נדבר על זה.

לכן, אם משרד הבריאות יפנה אלינו ויגיד שהוא חושב שהנושא הזה חשוב מבין כל הצרות שיש לו - ולא חסרות צרות - אנחנו נצטרך לבדוק זאת. אני לא יכול להבטיח כאן הבטחות, אני יכול רק לומר שאם נראה שהענין הוא רציני - אגב, גם בדקתי ואני לא יודע אם יש לזה משמעות - גם לגבי התקציב של ההפעלה השוטפת השנה מביצוע שלו ב-1998, נכון ל-20 במאי של השנה, יש ניצול רק של 20% מהתקציב.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

שמענו את הסיבות.

פרופ' ב' מודן:

יש שם סעיף למחקר? זה לא מצחיק שאני צריך לעשות "שנור" בארצות-הברית בשביל בעיה כזו, כדי להשיג 5,000 דולר?

מ' בן-וייס:

תתרומו משהו לעמותה.

ד' נינט:

אין לנו אגורה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אלי, למה נוצל רק 20% בגלל ההשהייה של הוועדות?

א' שחר:

בדרך כלל, מה שקורה הוא שהוועדות מאוגוסט ומעלה, מתחילות להוריד בכמות. העובדה היא שבשנה שעברה הגענו לחוסר תקציב.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

שיחפשו איפה לקצץ עכשיו. כבר גמרו את תקציב 1999, הם ראו שכאן לא נוצל, יגידו שבלאו הכי לא צריך.

ז' ינון:

אדוני היושב ראש, יש דרישה - זה היה גם בממשלה הקודמת וגם בממשלה הנוכחית - יש סיסמא של השרים: תתנו תקציב אפס. ודאי שמעת על כך, והמשמעות היא לסרוק במסרק צפוף את כל תקנות התקציב. כשאנחנו נתקלים בתקנות מהסוג הזה, אנחנו נעלה זאת למשרד כי המשמעות היא...

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

זה די טבעי, זו הדינמיקה. זה מה שיקרה.

פרופ' ב' מודן:

אני נלחמתי על כך חמש שנים דווקא עם אנשים שלכם, וכשבירכתי את נאמן בכניסתו לתפקיד, הזכרתי לו שדיברנו על זה כשהוא היה מנכ"ל.

אני מבקש לשאול אותך שני דברים.

ז' ינון:

לא בטוח שיש לי את התשובה.

פרופ' ב' מודן:

לא. אם תיתן לי תשובה עכשיו, תגיד לי לא. תבדוק את זה.

שאלה אחת פרטנית ושאלה אחת כללית. אנחנו הגשנו למשרד הבריאות הצעות לבדוק את אותם הדברים שעלו בוועדות.

ז' ינון:

לא הגיע אלינו.

פרופ' ב' מודן:

נניח כמו הקטרקטות. אנחנו יוצאים מהנחה שהקרנה יכולה להביא לתוצאה. אם אנחנו לא נבדוק את זה עכשיו, בעוד עשר שנים אנשים... מה שמאד מטריד את האנשים - אני חושב שאין קשר, אך זה מאד מטריד אותם - זה דור שני. אנשים מוטרדים אם קורה משהו עם הילדים שלהם. אני חושב שכאן חייבים להוכיח שזה לא כך. כמו כן, מנינגיומות - שזה גידול שפיר של הראש, אם הוא לא שפיר בגלל המיקום שלו.

אני עובד בנושא של סרטן למעלה מ-30 שנה, לא היה לי מקרה שבגלל גורם חיצוני יש לי סיכון יחסי כל כך גבוה. שם זה בערך פי 10, הסיכון של מנינגיומות אצל אנשים שהוקרנו, מאשר אצל אנשים אחרים. זה פורסם.

ז' ינון:

יש גם תקציב של המדען הראשי של משרד הבריאות.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

ברכה, חוץ מנחמדות, אין לה שום אגורה.

פרופ' ב' מודן:

אני לא הפסקתי לעבוד בזה, אני ממשיך לעשות את זה, אבל מנהל בית החולים מאיים עליי בגלל גירעון. התחייבתי לו וכו'.

ז' ינון:

גם עלינו הוא מאיים.

פרופ' ב' מודן:

דבר שני, היה הסדר בזמנו עם מס מקביל לגבי מחקר. היו שם קרנות אדירות שלא השתמשו בהן. אני חושב שאולי אפשר היה לקחת כרגע חצי מהסכום שהיה מוקדש לכך.

נ' מיכאלוב:

התקציב הורד לחצי. קיימו על כך הרבה מאד דיונים, היו שם הרבה מאד מחקרים שראינו שהם לא שייכים לתחום של בטיחות בעבודה.

פרופ' ב' מודן:

זה בדיוק מה שאמרתי - לקחת את החצי הזה ולהביא אותו כמקור תקציבי. זה שמישהו עשה מחקר לא נכון, זה לא אומר שאתם צריכים...

נ' מיכאלוב:

הכסף הזה נמצא במשרד העבודה והרווחה, ומה שהם אמורים לעשות בזה זה לעסוק בנושאים שקשורים לבטיחות בעבודה, כולל מחקרים בנושא. אנחנו מאד רצינו דווקא לנווט את המחקרים לתחום של בטיחות בעבודה, ולא לכל מיני מחקרים אחרים שהשתמשו בכסף הזה בעבר.

פרופ' ב' מודן:

אפשר לעשות הוראת שעה לתקופה מסויימת, כיוון שהכסף ישנו והוא לא מנוצל. הם גם לא ירצו שיום אחד יגידו להם: אתם לא מנצלים את הכסף, ולכן תעבירו את זה לנושא הזה.

נ' מיכאלוב:

אני לא בטוחה שמשרד העבודה והרווחה יסכים לזה. אני מטפלת במשרד העבודה והרווחה ובביטוח לאומי באוצר, ואני בטוחה שמשרד העבודה והרווחה לא יסכים לוותר על הכסף הזה.

פרופ' ב' מודן:

מה עשית עם הכסף שקוצץ?

נ' מיכאלוב:

הוא קוצץ. הכסף הזה הוא במשרד העבודה והרווחה והמטרה שלו היא לקדם נושאים שקשורים לבטיחות ולגיהות בעבודה, כולל מחקרים בנושאים האלה. גם לא מנצלים את כל התקציב וגם השנה הם לא ינצלו, אגב, את כל התקציב. גם אחרי שקוצץ, הם לא ינצלו את הכל, אבל זה לא אומר שהם יסכימו לוותר על כך.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

כפי שאמרתי בהתחלה, אני אומר גם עכשיו - הישיבה הזו באה כתוצאה מההצעה לסדר היום שנדונה במליאת הכנסת. אנחנו התחלנו כאן איזשהו מהלך. אני מציע שנסכם כדלקמן: ראשית, הוועדה קוראת לוועדה במשרד הבריאות לממש את תובתה ולקיים כמה שיותר דיונים על מנת שיקוצרו התורים, ואם אכן יש הנחייה או הוראה של גורם כלשהו להשהות או לא לטפל ביותר מדי תיקים בשבוע...

פרופ' ב' מודן:

לדלל.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

לדלל או לדלג, או כל מונח אחר - אנחנו רואים זאת כשערוריה ומבקשים להורות לביטול ההנחיות האלה, אם הן קיימות.

פרופ' ב' מודן:

אל תשתמש במילה שערוריה, כי אתה רוצה לפתור את הבעיה. ברגע שאתה אומר שערוריה, כל אחד רוצה להוכיח שזו לא שערוריה ואז מתחיל ויכוח.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

חיפשתי את המילה הכי עדינה שאני יכול.

פרופ' ב' מודן:

תקרא לזה צורך הכרחי.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אם נפעל כאן על-פי אמות המידה שמקובלות על בית-חולים "תל השומר", שום דבר לא יזוז. זה הולך על-פי לחצים.

פרופ' ב' מודן:

השערוריה לא במשרד הבריאות, השערוריה היא לפני 30 ו-40 שנה, כך שפשוט הייתי מבקש שתרכך את זה. משרד הבריאות באמת לא אשם.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

לא האשמתי, אני האשמתי את משרד הבריאות?

פרופ' ב' מודן:

לא, אבל ברגע שאתה אומר שערוריה, זה זורק כאן אש על המדורה.

ל' דקל:

הוא אמר: "אם אכן..."

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

הוועדה רואה צורך בתיקון החוק. הצעות חוק יוגשו בין אם על-ידי חברי כנסת כהצעות חוק פרטיות ובין הצעות שיוגשו למשרד הבריאות מטעם הוועדה.

הוועדה קוראת למשרדים הנוגעים בדבר להקצות את המשאבים לצורך מימון והרחבת המחקר.

פרופ' ב' מודן:

הקמת המכון בחוק, והרחבת המחקר.

מ' בן-וייס:

רציתי להוסיף כמה נקודות. ראשית, יש הרבה אנשים שקיבלו תשובות לא מתאימות- או שביטלו את התביעה שלהם או שדחו אותה, או שקיבלו 5% או 10% והגישו ערעור. הערעור הזה יכול להימשך עוד 20 שנה, אף אחד לא זומן עד היום.

פרופ' ב' מודן:

לא היו ועדות ערר. עכשיו מינו אותן. היתה איזו בעיה טכנית עם זה. זה לא בידיים שלנו.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מרדכי, אנחנו דיברנו על תיקון החוק, ואם צריך את הנושא הזה, זה בין נושאים רבים ומגוונים שהעליתם גם בניירות שלכם וגם בדבריך - זה נכלל במכלול. אנחנו בסיכום לא נכנסים לפרטים. הרי יש עשרות פרטים אחרים שאתה רוצה להוסיף. אנחנו מדברים על רוח הדברים.

מ' בן-וייס:

אני רוצה להעלות נושא נוסף. היום בעמותה, אין לנו קצבה מאף מקום. אלה מהנפגעים משלמים פעם 60 שקל, פעם 120 שקל.

פרופ' ב' מודן:

פניתם למשרד הבריאות?

מ' בן-וייס:

פניתי, קיבלנו תשובה שלילית. פנינו למחלקת עזבונות, גברת דינה רץ, לא קיבלנו תשובה עד היום. קיבלתי תשובה שזה בטיפול.

פרופ' ב' מודן:

מתי פניתי? הם יושבים רק מנובמבר.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

אני מבקש להוסיף סעיף נוסף - הוועדה תפנה לגופים הוולונטריים, כולל רשם העזבונות ומשרד הבריאות, בבקשת תמיכה בעמותה לצורך סיוע לחבריה.

פרופ' ב' מודן:

למה וולונטריים?

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

כי יש גם גופים וולונטריים שנותנים הקצבות.

פרופ' ב' מודן:

למשרד הבריאות ולגופים וולונטריים.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

משרד הבריאות וגופים וולונטריים, אתה צודק.

מ' בן-וייס:

אני רוצה שכולם ידעו שאנחנו יושבים במקום שבושה לשבת בו - בין שירותי נשים לשירותי גברים בחור נידח. חבר הכנסת אבי יחזקאל הוא היחיד שבא לראות את המקום, הוא הזדעזע אבל לא עשה כלום.

פרופ' ב' מודן:

אם תהיה לכם תמיכה מסויימת...

מ' בן-וייס:

זה מה שאני מבקש. אנחנו עובדים בהתנדבות.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

מרדכי, סיפר לך פרופסור מודן שב-1958 הוא עשה את עבודת הגמר שלו בנושא, כך שתראה כמה שנים אנשים עסקו בזה, ורק בשנתיים שלוש האחרונות חלה תפנית אדירה - לא מספקת, אנחנו אומרים עכשיו. עכשיו הולכים להשלים. עשיתם צעדים גדולים מאד קדימה, לא מספיקים. מה שניסינו לעשות היום זה לשים את הנושא על שולחן הוועדה, לראות מכאן איך אנחנו מתקדמים.

תודה רבה לכם.

ל' דקל:

רציתי רק להעיר שכדאי גם להכליל סיוע משפטי כמו על-פי חוק ביטוח לאומי לנפגעים על-פי החוק לאנשים שזקוקים לסיוע משפטי. שהלשכה לסיוע משפטי תיתן סיוע משפטי. למשל, על-פי חוק ביטוח לאומי, כל אדם זכאי לסיוע משפטי חינם, כאן לא.

א' שחר:

החוק לא כולל את הסעיף הזה.

מ"מ היו"ר א' אושעיה:

את זה נכניס בתיקוני החוק.

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:15.